

Î N C H E I E R E

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Aliona Miron
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Sorochin Iuri,

în cauza civilă la cererea înaintată de Sorochin Iuri împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare a cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral, împotriva deciziei din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 20 iulie 2020, Sorochin Iuri s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare a cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral.

În susținerea cererii de chemare în judecată a invocat că, la 21 aprilie 2015, a înaintat o cerere de chemare în judecată față de Catrinescu Silvia cu privire la rezoluțiunea contractului, repunerea părților în poziția inițială și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 08 noiembrie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, acțiunea depusă de Sorochin Iuri împotriva Silviei Catrinescu privind rezoluțiunea contractului și repunerea părților în poziția inițială, încasarea sumelor și a cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 02 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Sorochin Iuri, fiind casată hotărârea din 08 noiembrie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău și emisă o hotărâre nouă de admitere parțială a acțiunii.

Prin decizia din 12 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Catrinescu Silvia, s-a casat decizia din 02 noiembrie 2017,

pronunțată de Curtea de Apel Chișinău și s-a restituit cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 09 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Sorochin Iuri, cu menținerea hotărârii din 08 noiembrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sorochin Iuri împotriva Silviei Catrinescu privind rezoluțiunea contractului și repunerea părților în poziția inițială, încasarea sumelor și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 04 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul înaintat de Sorochin Iuri a fost declarat inadmisibil.

Astfel, în cazul expus, instanța de judecată a examinat cauza într-un termen de aproximativ de 5 ani, or dosarul s-a aflat spre examinare de 2 ori la Curtea de Apel Chișinău și de 2 ori la Curtea Supremă de Justiție, o situație contrară dispozițiilor Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011. Instanța de judecată ierarhic superioară a întors dosarul la rejudecare și, potrivit reclamantului, acest fapt denotă că anume din cauza instanțelor de judecată ierarhic inferioare, cauza s-a aflat pe rol un timp atât de îndelungat. Or, la 12 decembrie 2018, prin decizia Curții Supreme de Justiție a fost admisă cererea de recurs și instanța a transmis cauza la rejudecare în alt complet de judecată, indicând asupra încălcărilor admise de instanțele inferioare. Faptul rejudecării dosarului deja constată că s-a tergiversat examinarea cauzei din vina instanțelor de judecată.

Reieșind din cele expuse, reclamantul a solicitat repunerea în termen a acțiunii, admiterea acțiunii, constatarea încălcării termenului rezonabil de judecare a cauzei și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Sorochin Iuri și a fost constatată încălcarea dreptului lui Sorochin Iuri la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile la acțiunea înaintată de către Sorochin Iuri împotriva Silviei Catrinescu cu privire la restituirea împrumutului. În rest a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

La 23 octombrie 2020, Sorochin Iuri a declarat apel nemotivat, iar la 01 martie 2021, a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

La 03 noiembrie 2020, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat apel nemotivat, iar la 24 februarie 2021, a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a fost admis apelul declarat de către Sorochin Iuri, a fost casată hotărârea primei instanțe în partea respingerii pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral și a fost emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial pretenția lui Sorochin Iuri cu privire la repararea prejudiciului moral și a fost încasată din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova suma de 10000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest pretenția a fost respinsă, iar hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Pentru a decide astfel instanța de apel a stabilit că, potrivit raportului motivat prezentat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, s-a constatat cu certitudine tergiversarea examinării cauzei pentru o perioadă de 4 ani și 7 luni, cauza ne reprezentând un grad înalt de dificultate.

La 26 aprilie 2021, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar au fost invocate motive și circumstanțe similare celor din cererea apel.

La 26 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Sorochin Iuri a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor respinse și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanțele inferioare au apreciat eronat cunatumul prejudiciului moral.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Sorochin Iuri sunt neîntemeiate și urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 15 aprilie 2021 și expediată participanților la proces prin poșta electronică la 21 aprilie 2021 (f.d. 98). Astfel, având în vedere faptul că recursurile declarate împotriva deciziei din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău au fost înregistrate la 26 aprilie 2021 și 27 aprilie 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acestea se consideră declarate în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs înaintate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Sorochin Iuri.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Sorochin Iuri.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Aliona Miron,

Victor Burduh